

Ik spreek mijn grote zorg uit over de voorgenomen strafbaarstelling van ongedocumenteerde migranten. Hoewel de minister een wetsvoorstel heeft ingediend waarin hulp aan ongedocumenteerde migranten niet strafbaar is, maken wij ons ernstige zorgen over het feit dat het verblijf zélf strafbaar wordt gesteld. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor de toegang tot zorg en het welzijn van deze kwetsbare groep.

In behandelsetting zien we dagelijks hoe moeilijk het is voor ongedocumenteerde migranten om psychische hulp te krijgen, waar zij recht op hebben. De dreiging van strafbaarstelling zal deze toegang verder beperken. Patiënten zullen nog angstiger worden om hulp te zoeken voor lichamelijke en psychische klachten, uit vrees voor arrestatie. Dit leidt tot verergering van ziektebeelden, met alle gevolgen van dien. Daarnaast zorgt criminalisering voor verdere stigmatisering en uitsluiting. Stigmatisering en uitsluiting vergroten de kans op psychiatrische problematiek. Wij zien in onze spreekkamers hoe ontwrichtend vreemdelingendetentie kan zijn en hoe dit leidt tot ernstige psychische klachten. Strafbearstelling zal deze problematiek alleen maar versterken.

Ook patiënten die zich in een asielprocedure bevinden of een verblijfsstatus hebben, ondervinden negatieve gevolgen van de aanscherping van de asielwet. De structurele onzekerheid waarin zij leven wordt vergroot. In de spreekkamer horen we hun zorgen over gezinshereniging, de voortdurende dreiging van het moeten verlengen van hun verblijfsstatus, en de onzekerheid over hun plek in de Nederlandse samenleving. Deze stress heeft een directe negatieve impact op hun psychische gezondheid.

Binnen de GGZ blijven we ons inzetten voor behandeling van iedereen, ongeacht afkomst of juridische status. Dit doen wij vanuit onze professionele ethiek, morele overtuiging én op basis van de wet: artikel 1 van de Grondwet schrijft voor dat iedereen gelijk behandeld moet worden.

Wij willen ons werk blijven doen zonder het risico strafbaar te zijn. Tegelijkertijd spreken wij ons uit: basisbehoeften zoals voedsel, onderdak en medische – inclusief psychische – zorg zijn fundamentele mensenrechten.

Wij roepen de overheid op haar verantwoordelijkheid te nemen. Garandeer het recht op gezondheid en toegang tot kwalitatieve zorg voor iedereen in Nederland – ook voor ongedocumenteerde migranten. Een humane samenleving toont zich in de zorg voor haar meest kwetsbare inwoners én in het naleven van haar grondwet.